

Brigády ochrany týlu v soudobé útočné operaci

Podplukovník Jaroslav Vejmelka

Rozsáhlé použití zbraní hromadného ničení podstatně ovlivní i činnost v týlovém prostoru frontu, umožní rozsáhlou činnost diverzních skupin a záškodníků protivníka, k tomu účelu speciálně vycvičených a bude klást vysoké požadavky na jeho ochranu a obranu (svazků, útvarů a zařízení v něm působících, důležitých ekonomických a týlových objektů) i na odstranění následků účinků zbraní hromadného ničení.

Velký rozmach operací a jejich vedení na samostatných směrech — nesouvislost fronty, umožní protivníkovi pronikat menšími útvary a jednotkami do týlu útočících vojsk. Úkolem těchto jednotek bude narušovat organizaci velení, činnost týlu, přesuny vojsk a týlových útvarů a zařízení i zásob materiálu a techniky.

Podobně tomu bude u zbytků nepřítele, které unikly z obkličení a u taktických a operačních výsadek protivníka, které se budou snažit obsadit popř. ničit důležité komunikační uzly, narušit přísuny, napadat rozmístění štábů, útvarů a zařízení v týlovém prostoru frontu a tak znemožnit nebo vážně narušit jejich činnost.

Na práci týlu v týlovém prostoru frontu bude mít vliv i evakuace obyvatelstva a podniků z přifrontového pásma. Při ní bude docházet k přeplnění komunikací, k rozsáhlému protisměrnému pohybu v týlovém prostoru frontu. Tím bude nutně vznikat nepřehledná situace, která bude zvláště komplikovat pohyb na komunikacích, vytvářet podmínky nepřátelským živlům k vyvolávání paniky, usnadní činnost diverzních skupin a záškodníků protivníka.

Tuto situaci podstatně ztíží i účinky nepřátelských atomových úderů, jejich vliv na organizovanou činnost obyvatelstva a to si v souhrnu vyžádá značných sil na udržení pořádku v týlovém prostoru frontu.

Všechny tyto skutečnosti vyžadují vysokou organizovanost činnosti v týlovém prostoru frontu, udržování přísného pořádku, neustálý přehled o situaci, úzkou součinnost všech orgánů, svazků, útvarů a zařízení působících v týlovém prostoru frontu a uskutečňování takových opatření, která znemožní nebo rozhodujícím způsobem znesnadní činnost protivníka v týlu bojujících vojsk, znemožní jeho snahu o narušení zabezpečení jejich úspěšné činnosti.

Důležitým prostředkem pro uskutečňování těchto opatření v týlovém prostoru frontu jsou brigády ochrany týlu.

ÚLOHA A MÍSTO BRIGÁD OCHRANY TÝLU V SOUDOBÉ ÚTOČNÉ OPERACI

Již název „brigády ochrany týlu“ naznačuje, že tyto svazky jsou hlavním prvkem ochrany týlu v týlovém prostoru frontu.

Jsou hlavním prostředkem k udržení pořádku v týlu bojujících vojsk, brání a chrání důležité komunikační uzly, ekonomické a týlové objekty a hlavní prvky frontového týlu.

Brigády ochrany týlu mají proto důležité místo při řešení složitých situací v týlu frontu, při zabezpečení přesunů a součinnosti speciálních útvarů, jednotek a zařízení působících v týlovém prostoru frontu, v zabezpečení plynulé a nepřetržité činnosti hlavních prvků frontového týlu. Musí být schopny plnit úkoly buď jako celé svazky nebo po organických

útvarech, popřípadě jednotkách. Jejich prostředky musí umožňovat rychlý zásah na větší vzdálenosti, rychlé operativní přesuny a zvláště účinně bojovat proti silným, dobře vyzbrojeným jednotkám a skupinám protivníka, zejména proti výsadekům.

Brigády ochrany týlu budou působit v rozsáhlých zamořených prostorech. Proto musí být vycvičeny pro dlouhodobou činnost v prostorech zamořených zbraněmi hromadného ničení, vybaveny nejúčinnějšími prostředky ochrany proti účinkům tohoto zamoření, musí mít možnost rychlého a účinného průzkumu zamořených prostorů. Zúčastní se také odstraňování následků napadení zbraněmi hromadného ničení a to nejen u vlastních

útvárů, ale především při poskytování pomoci týlovým útvarům a zařízením po jejich napadení.

Zvláštní charakter má soustřeďování a odsun válečných zajatců, které rovněž organizují brigády ochrany týlu. Přitom zabezpečují i využití těchto zajatců v týlovém prostoru frontu až do doby jejich předání příslušným orgánům.

Z těchto úkolů vyplývá, že brigády ochrany týlu jsou závažnou složkou ochrany a obrany týlového prostoru frontu. Plnění těchto poměrně rozsáhlých úkolů bude však záležet především na organizátorské a řídicí práci velitelského sboru, dovednosti a vycvičenosti všech jeho příslušníků, na technických prostředcích a samozřejmě na bojové situaci.

ORGANIZACE BRIGÁD OCHRANY TÝLU

Reálné splnění úkolů brigád ochrany týlu si vyžádá značné síly a prostředky. Brigáda ochrany týlu může mít tuto organizaci:

- velitelství brigády;
- jeden až dva mechanizované prapory;
- dva až tři motostřelecké prapory.

V organizaci velitelství brigády je zahrněna:

- ženijní rota k vytváření různých zátarasů a plnění úkolů ženijního průzkumu a odminování;
- velitelská rota, která se skládá z průzkumné čety, velitelské čety, spojovací čety a automobilní čety;
- četa chemického a radiočerného průzkumu prostorů činnosti útvarů ochrany týlu;
- sběrna válečných zajatců;
- tyl brigády s brigádními sklady, brigádním obvazištěm a brigádními dílnami.

Mechanizovaný prapor brigády ochrany týlu má zpravidla: štáb, velitelské jednotky, tankovou rotu, dvě až tři motostřelecké rot, protitankovou baterii, protiletadlovou baterii, tyl praporu, praporem obvaziště, sklady a dílny.

Motostřelecký prapor brigády ochrany týlu se skládá: ze štábu praporu, velitelských jednotek, tří až čtyř motostřeleckých rot, protitankové baterie, protiletadlové baterie, týlu praporu s praporem obvazištěm a sklady materiálu.

Takováto organizace brigády ochrany týlu zabezpečuje její všestranné použití buď jako celého svazku, nebo po praporech, popřípadě po jednotkách. Vynucuje si to i skutečnost, že bude nutné často brigádu ochrany týlu dělit, přidělovat její útvary a jednotky jako posilové jiným útvarům a zařízením, rozčleňovat ji do velkého prostoru apod. Organizace také zabezpečuje možnost posílení útvarů brigády ochrany týlu speciálními jednotkami a prostředky z počtů brigády podle povahy úkolů.

MOŽNÉ ZPŮSOBY PLNĚNÍ ÚKOLŮ BRIGÁDAMI OCHRANY TÝLU

Při plnění úkolů ochrany a obrany v týlovém prostoru fronty je nutné položit důraz na soustavnou znalost situace v týlu bojujících vojsk a na úzkou součinnost brigád ochrany týlu s ostatními svazky, útvary a zařízeními, působícími v tomto prostoru, na vlastním území, pak dále na součinnosti s útvary civilní obrany, s Lidovými milicemi a komisemi obrany KV (OV) KSČ.

Velitelé a štáby brigád ochrany týlu jsou proto v úzkém styku se štábem týlu fronty, neustále sledují vývoj situace v pásmu činnosti svých svazků, rychle reagují na její vývoj. Na základě správného zhodnocení činnosti protivníka uskutečňují účinná opatření k jeho zničení a samostatně zasahují v duchu rozhodnutí a úkolů týlu fronty. Musí být schopni rychle likvidovat hlavní akce protivníka a zabránit ohrožení plynulé činnosti v týlovém prostoru fronty.

Aby byly brigády ochrany týlu schopny rychle a účinně zasahovat, je nutné určovat jim na základě podrobného zhodnocení situace v týlovém prostoru fronty předpokládané prostory, do kterých bude zaměřeno jejich hlavní úsilí, stanovit útvary a jednotky, se kterými na úkolech spolupracují a podle možnosti i předpokládané doby zásahů. Na základě těchto a dalších údajů, stanovených rozkazem pro činnost brigády ochrany týlu, zpracovává štáb brigády **plán bojové činnosti brigády**. V něm rozpracuje varianty plnění stanovených úkolů a na jeho základě vydá rozkazy podřízeným útvarům a jednotkám. Tento plán je také hlavním podkladem pro organizování součinnosti s útvary a jednotkami, s nimiž brigáda ochrany týlu společně úkoly plní.

Nepřítele nebude snadno rozeznat, část vysazených záškodníků bude obeznámena s místními poměry, bude znát český nebo slovenský jazyk a používat našich stejnojmenných. Proti těmto skupinám a rozptýle-

ným jednotkám nepřítele bojují útvary a jednotky ochrany týlu podle zvláštní taktiky, při níž je využíváno zvláštních metod vyhledávání, blokování, obklíčování a pronásledování. K úspěšnému splnění úkolů musí ovládat boj v noci, v lese, ve městě, musí používat lsti a projevovat vynalézavost, znát taktiku záškodníků a místní poměry.

Vyhledávání jednotek a skupin protivníka může být důkladné nebo namátkové. Při důkladném vyhledávání je prostor prohledáván z jedné nebo několika stran, nebo postupně po úsecích. Při namátkovém vyhledávání se prohledávají některé určené lesní úseky, osady nebo městské čtvrti. Hlavní úlohu při vyhledávání mají operativně **pátrací skupiny rot a praporů ochrany týlu**.

Blokování je metoda izolování pravděpodobného místa pobytu sil protivníka (záškodníků, rozprášených jednotek a jiných živlů), za účelem jejich vyhledání a ničení. Blokování je na rozdíl od vyhledávání opatřením defenzivním, při němž nasazené síly blokují a znemožňují protivníkovi únik. Objeví-li se jednotky protivníka v blízkosti postavení jednotek ochrany týlu, ničí je nebo zajmou. Podle situace, zejména podle velikosti prostoru blokování sil protivníka a vlastních, rozeznáváme buď úplné blokování prostoru nebo přehrazení jednotlivých směrů. Při úplném blokování je prostor zcela uzavřen jednotlivými clonami, které na sebe navazují. Potřeba sil na dokonalé blokování je zpravidla třikrát větší než na vyhledávání.

Přehrazení jednotlivých směrů může být provedeno současně s vyhledáváním nebo obklíčováním. Je používáno tehdy, jde-li o početné silnější skupiny protivníka, terénní podmínky omezují možnost jejich úniku a vlastní síly nedostačují k blokování celého prostoru.

Obklíčování se uskutečňuje s cílem zajmout nebo zničit jednotlivce nebo skupiny záškodníků. Obklíčení musí být rychlé; skládá se zpravidla ze tří fází:

- ze soustředění sil a obsazení výchozích úseků pro obklíčení;
- z rozvinutí jednotek a vytvoření obklíčovacího kruhu;
- ze zničení nebo zajetí protivníka.

Obklíčení může být provedeno z výchozího prostoru nebo z chodu.

Pronásledování se uskutečňuje zpravidla operativně pátrací skupiny rot a praporů ochrany týlu. Může být bezprostřední, po stopách nebo podle směru. K průzkumu při pronásledování se používá i přiděleného roje vrtulníků.

Při ničení větších skupin záškodníků nebo výsadek protivníka je zpravidla používáno mechanizovaných útvarů a jednotek brigády ochrany týlu.

Zúčastní-li se ničení výsadek nebo větších jednotek protivníka, řídí zpravidla celou operaci velitel a štáb protivýsadekové zálohy. V takovém případě je veden boj s nepřátelskými jednotkami podle zásad činnosti jednotek při obklíčování větších skupin nepřítele. Při plnění takového úkolu je používáno k likvidaci protivníka těžších zbraní, jako tanků, dělostřelecká a v některých případech i letectva.

Zvláštní důraz při obraně a ochraně je kladen na přímou ochranu důležitých proudů, zejména speciálních útvarů, jednotek a zařízení. K plnění tohoto úkolu budou zpravidla vyčleňovány na celou dobu přesunu jednotky praporů ochrany týlu k přímému doprovodu při přesunech (převozech) tak, aby byl zabezpečen rychlý a plynulý přesun speciálních útvarů, jednotek a zařízení po zvlášť k tomu účelu vyhrazených komunikacích. Zde bude nutná úzká součinnost se silničními útvary, obsluhujícími vyhrazené silnice, a to jak k získání informací o situaci na silnicích a při organizování průzkumu, tak v otázkách

přímé organizace přesunů a jejich zabezpečení.

Jednotky praporů ochrany týlu, posílené prostředky PVO budou zpravidla začleňovány do čela a na zád proudů a musí být připraveny i během přesunu zahájit ihned boj k odražení útoku nepřátelských jednotek a skupin. Při střetnutí s nepřítelem se jednotky ochrany neváží na dlouhotrvající boje. Odrazí jeho útok, zabezpečí bezpečný průjezd proudů a začlení se ihned do jeho sestavy. Nepřátelské jednotky budou ničit zvlášť k tomu určené útvary. Tento způsob činnosti jednotek ochrany si vyžaduje nutnost rychlého a plynulého přesunu speciálních útvarů, jednotek a zařízení tak, aby mohly včas zaujmout své prostory rozmístění a zahájit činnost, která má rozhodující vliv na úspěch operace.

Je účelné podřizovat jednotky praporů ochrany týlu pro plnění úkolů přímé ochrany proudů přímo veliteli přesunovaného útvaru. Po splnění úkolu vracejí se jednotky ochrany zpět ke svému útvaru.

Úkolem útvarů ochrany týlu je dále ochrana a obrana důležitých komunikačních objektů. Plnění tohoto úkolu má zvláštní důležitost pro zabezpečení přesunů vojsk, přísunu materiálu a techniky k zabezpečení bojové činnosti vojsk. Na ochraně komunikací, důležitých železničních a silničních uzlů se podílejí jednotky ochrany týlu:

- střežením důležitých objektů na komunikacích;
- střežením těžce sjízdných míst a zvláště ohrožených úseků;
- hlídkováním na nepřehledných místech nebo v prostorech, ve kterých je předpokládána záškodnická činnost nepřítele.

Zvlášť důležité komunikační objekty budou zpravidla střeženy stálými hlídkami rot ochrany týlu, které mohou být v některých případech zesíleny prostředky PVO proti nízkoleťícím cílům.

Hlídkování na nepřehledných místech nebo v prostorech předpokládaných zásahů záškodníků nepřítele uskutečňují operativně pátrací skupiny na dopravních prostředcích. Jejich činnost bude zvlášť intenzivní v době po setmění, kdy lze očekávat aktivní činnost diverzních a záškodnických skupin.

Ochrana vojenských automobilních silnic bude organizována útvarů ochrany týlu v úzké součinnosti se silničními útvary, obsluhujícími tyto silnice.

Při ochraně týlového prostoru frontu mohou být útvary brigád ochrany týlu použity i k obraně nekrytého boku týlu frontu. V takovém případě je zpravidla používáno mechanizovaných praporů brigád posílených i motostřeleckými jednotkami. Tyto útvary buď samostatně zaujmou obranu na stanovené čáře v určených úsecích nekrytého boku frontu, nebo převezmou úseky obrany vševojskových svazků a útvarů frontu, které již tento úkol plnily a je nutné je uvolnit pro potřeby frontu buď k zasazení do prvního sledu nebo k vytvoření zálohy armády nebo frontu. Úkoly obrany nekrytého boku frontu plní útvary brigád ochrany týlu podle zásad platných pro vševojskové svazky při obraně na široké frontě.

Brigády ochrany týlu brání a chrání svými útvary a jednotkami hlavní prvky frontového týlu s důrazem na předsunuté frontové základny (PFZ) a jejich oddělení, nemocniční základny (NZ), pohyblivé raketové technické brigády (prtb), samostatné raketové parkové oddíly (srpo), sklady speciální munice (FSRM) a speciálních paliv (FSRP), potrubní trasy pro dopravu pohonných hmot, rozdělovací stanice frontu (FRS) apod. Úkoly obrany plní v úzké součinnosti s náčelníky těchto týlových útvarů a zařízení, a to jak v prostorech rozmístění, tak zejména za jejich přesunu. Na obraně a ochraně hlavních prvků frontového týlu se podílejí všechny brigády ochrany týlu podle hlavních úkolů v prostorech, ve kterých působí.

Ve frontovém týlu bude velké množství objektů a zařízení, které vyžadují vzhledem ke své důležitosti ochrany. Bezprostřední obranu rozvinutí skladů a zařízení v PFZ, OPFZ, NZ, prtb, srpo, FSRP, FSRM apod., organizují jejich náčelníci a uskutečňují jednotky těchto skladů a zařízení.

K úplnému zajištění jejich ochrany nebude zpravidla dostatek sil a prostředků. Proto je nutné tento úkol řešit podle skutečných možností. Některé objekty bude nutné plně zabezpečit útvary ochrany týlu, jiné budou zabezpečovány pouze částečně. Úplného zabezpečení ochrany umístěním hlídek přímo v objektech bude užíváno jen v nejdůležitějších objektech, rozmístěných v menších prostorech, což se vyskytne hlavně u skladů speciální munice, speciálních paliv, prtb, tras potrubní dopravy pohonných hmot apod. U rozsáhlejších a méně důležitých objektů se používá částečné ochrany, při které jsou hlídky umísťovány na výhodném místě; ochrana více objektů se pak uskutečňuje vysíláním pohyblivých hlídek na ohrožená místa podle potřeby.

Velitel jednotky (úvaru) ochrany týlu, uskutečňující obranu hlavních prvků frontového týlu, musí mít vytvořenu dostatečnou zálohu k rychlému zásahu na ohrožená nebo napadená místa.

Útvary ochrany týlu mohou být podle konkrétní situace pověřeny i úkolem ochrany některých určených letišť v týlovém prostoru frontu. Tímto úkolem jsou pověřovány zpravidla tehdy, nejsou-li tato letiště obsazena leteckými útvary. Nejčastěji budou jednotkami ochrany týlu chráněna letiště materiálního zabezpečení včetně skladů materiálu, připraveného v blízkosti letiště ke vzdušnému zásobování. Zvláštní důraz bude kladen na letiště určená pro vzdušný přísun raket a ostatních speciálních zařízení. K ochraně těchto letišť musí být proto určovány neschopnější a neúčinnější prostředky útvarů ochrany týlu.

Dalším rozhodujícím úkolem v činnosti brigád ochrany týlu je udržení pořádku v týlovém prostoru frontu. Za tím účelem uzavírají útvary ochrany týlu týlový prostor frontu a podílejí se také na pořádkové službě.

K zabránění pronikání zbytků nepřátelských jednotek do týlu bojujících vojsk, neoprávněnému opouštění jednotek a pronikání nepovolaných osob, záškodnických a diverzních skupin z týlového prostoru od přifrontového pásma obsazují útvary ochrany týlu čáru uzavření přifrontového pásma. Tato čára je určována podle vývoje operační situace, přibližně ve vzdálenosti do 30 km od předního okraje (čáry dotyku vojsk). Při plnění tohoto úkolu útvary ochrany týlu úzce spolupracují s druhosledovými útvary a svazky divizí, armád a s armádními silničními útvary.

Frontový týl uzavírá brigáda ochrany týlu s cílem kontrolovat osoby i vozidla mezi frontovými týlovými prostory a zázemím. Kromě obranného zpravodajského charakteru předpokládá tato činnost i úkoly spojené se zamezením nežádoucí fluktuace osob. Čára uzavření frontového týlu se stanoví se zadní hranicí týlového prostoru frontu. Je volena na výhodných kontrolních čarách, jako jsou příčné silnice, řeky apod.

Uzavření frontového týlu a přifrontového pásma je uskutečňováno zřízením vstupních míst na čáře uzavření, zpravidla na vojenských automobilních silnicích. V těchto místech procházejí kontrolou vojenské uzavřené transporty i jednotlivá vozidla a osoby. K překročení čáry uzavření týlu jsou vydávána jednorázová nebo permanentní povolení. Permanentní povolení mají velitelé svazů, svazků a útvarů, dopravních jednotek, směroví a styční důstojníci, orgány regulační a pořádkové služby, zdravotnická odsunová vozidla apod. Zálohu permanentních povolení k překročení čáry

uzavření musí mít i štáby všech stupňů k zabezpečení své činnosti.

Mezi vstupními místy organizují velitelé praporů a rot ochrany týlu nepravdivou hlídkovou a pozorovací službu, obdobnou s mírovým způsobem ochrany státních hranic.

Na všech komunikacích vytyčují útvary ochrany týlu uzavírací clonu s označením vstupních míst do týlového prostoru. Komunikace, které nejsou používány k vojenským nebo civilním účelům, uzavírají se vhodnými zátarasy. Na ostatních komunikacích (průchodech mimo vstupní místa) se zřizují kontrolní hlídky; k jejich zřízení se zvláště na zadní hranici týlového prostoru frontu využívá i civilního obyvatelstva.

U hlavních vstupních míst, zřizovaných na vojenských automobilních silnicích, vytvářejí prapory ochrany týlu zálohy schopné rychlého a operativního zásahu na vyžádání jednotlivých vstupních míst. Mezi vstupními místy na čáře uzavření týlu je nutno udržovat nepřetržité spojení s využitím civilních spojovacích zařízení. Do vstupních míst na zadní hranici týlového prostoru frontu jsou začleňovány hygienicko-epidemiologické orgány, které zřizují zdravotnické kontrolní stanice.

K zabránění přechodu nepovolaných osob a vozidel a za účelem izolace vlastního týlového prostoru od týlového prostoru sousedů obsazují a uzavírají útvary ochrany týlu přechody a důležité komunikační uzly na rozhraní mezi týly frontů. Tento úkol plní obdobným způsobem jako střežení objektů v týlovém prostoru frontu.

Při udržování pořádku v týlovém prostoru frontu podílejí se útvary ochrany týlu i na pořádkové službě. K plnění tohoto úkolu jsou nejčastěji určována brigádám ochrany týlu pásma za prvosledovými armádami. Ta se postupně prodlužují podle postupu prvosledových armád. Úkolem brigád ochrany týlu (k tomu urč-

ných praporů a rot) je úzce spolupracovat se silničními brigádami v rozvinutých silničních zónách. Jednotky ochrany týlu budou zpravidla zesilovat silniční útvary na ohrožených úsecích obsluhovaných silnic tak, že budou začleněny přímo do sestavy silničních útvarů. Mohou být však také jednotkám ochrany týlu přímo určeny ohrožené úseky komunikací, které je obsazují a uskutečňují na nich střežení a pořádkovou službu vlastními silami a prostředky. V takovém případě se jednotky ochrany týlu řídí zásadami platnými pro obsluhu a pořádkovou službu na silnicích obsluhovaných silničními útvary. Ke správnému plnění těchto úkolů musí znát štáb brigády ochrany týlu zásady použití silničních svazků a útvarů a výcvik jednotek brigád ochrany týlu musí být k plnění úkolů pořádkové služby zaměřen.

Pro plnění úkolů pořádkové služby se vyčleněné útvary a jednotky ochrany týlu dočasně podřizují velitelům silničních brigád, které v daném prostoru rozvinují silniční zónu. Za udržení pořádku v silniční zóně plně odpovídá velitel silniční brigády.

Brigády ochrany týlu organizují soustřeďování válečných zajatců ve shromaždištích válečných zajatců a zabezpečují jejich příjem, odsun a střežení.

Shromaždiště válečných zajatců se zřizují ve frontovém (armádním) týlovém prostoru.

Za prvosledovými armádami se rozvíjí zpravidla po jednom shromaždišti válečných zajatců, které má za úkol soustředit válečné zajatce ze sběrných míst prvosledových svazků, zabezpečit jejich střežení a přípravu k přesunu do sběrných válečných zajatců.

Ve frontovém týlu se zřizují ústřední sběrný válečných zajatců (sběrné tábory) zpravidla za každou prvosledovou armádou. V těchto sběrných se soustřeďují váleční zajatci od armád a z týlového prostoru frontu a organizuje se jejich využití

zvláště ve prospěch týlu frontu až do doby, kdy jsou předáni určeným orgánům správy obsazeného území nebo ministerstva vnitra. Ve sběrných válečných zajatců organizují jednotky ochrany týlu materiální a zdravotnické zabezpečení zajatců, k čemuž plně využívají ukořistěného materiálu a týlových a zdravotnických orgánů z řad válečných zajatců.

Brigády ochrany týlu mají důležitou úlohu při odstraňování následků napadení zbraněmi hromadného ničení v týlovém prostoru frontu, zvláště při poskytování pomoci napadeným týlovým svazkům, útvarům a zařízením.

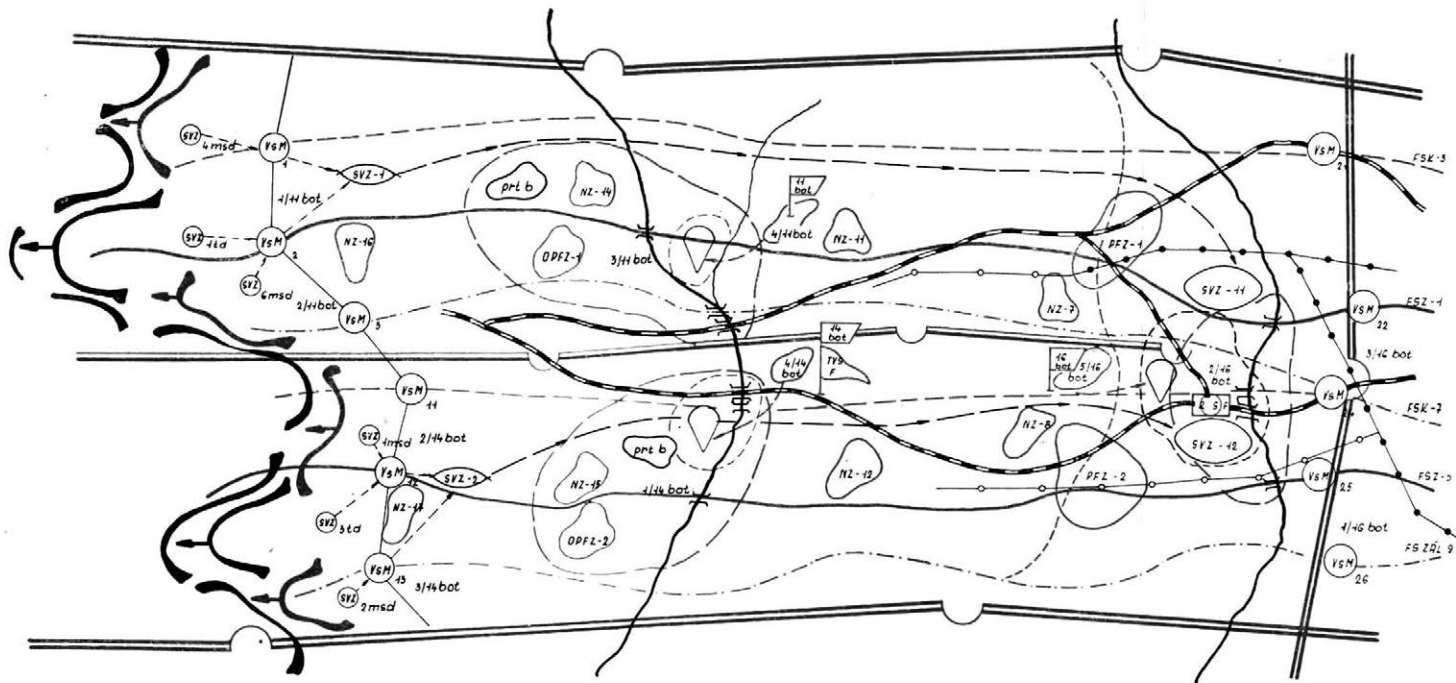
Ke splnění tohoto úkolu musí být brigády ochrany týlu schopny svými prostředky organizovat a odstraňovat následky napadení zbraněmi hromadného ničení u určených objektů v týlovém prostoru frontu a poskytnout pomoc napadeným týlovým svazkům, útvarům a zařízením.

Útvary brigád ochrany týlu budou často plnit své úkoly v prostorech zamořených atomovými údery (zamoření radioaktivním prachem nebo přímý pobyt v zamořeném prostoru). Z toho důvodu musí být cvičeny a připravovány pro dlouhodobou činnost v prostorech zamoření, musí být vybaveny dostatečnými ochrannými prostředky pro pobyt v zamořených prostorech, prostředky k odmoření a dezaktivace osob a materiálu.

K vlastnímu odstranění následků zamoření a k poskytování pomoci při odstraňování následků napadení ZHN v určených týlových objektech a týlovým svazkům, útvarům a zařízením rozvinují útvary ochrany týlu svými prostředky místa speciální očištění, vytvářejí skupiny pro vyprošťování a odstraňování závalů a svými zdravotnickými prostředky poskytují první lékařskou pomoc zasaženým osobám před jejich odsunem na zdravotnické etapy.

Ke splnění tohoto úkolu je třeba určovat brigádám ochrany týlu předpokládané

Možné použití brigád ochrany týlu

LEGENDA:

- ČÁRA UZAVŘENÍ PŘIFRONTOVÉHO PÁSMU NEBO ZADNÍ HRANICE FRONTOVÉHO TÝLU SE VSTUPNÍMI MÍSTY
- PROSTOR ZASAZENÍ 1. PRAPORU 44. BRIGÁDY OCHRANU TÝLU K OCHRANĚ KOMUNIKAČNÍCH OBJEKTŮ A PRVKŮ FRONTOVÉHO TÝLU (OPZ, NZ, PRŮB, MOSTŮ, FRG, ŽEL. UZLŮ A POD.)
- PŘEDPOKLADANÝ ZÁSAH 4. PRAPORU 44. BRIGÁDY OCHRANU TÝLU DO PROSTORU VYSAZENÍ NEPŘÁTELSKÉHO VYSADKU
- SHROMAŽDIŠTĚ - SBĚRNA VÁLČNÝCH ZAJATCŮ SE SMĚREM JETIC ODSUNU

prostory zásahu ZHN protivníka, ve kterých organizují útvary ochrany průzkumu pro rozvinutí míst speciální očišť a pro zásah vyprošťovacích skupin. Na základě těchto průzkumů je zpracováván v několika variantách plán odstranění následků ZHN v prostoru činnosti brigády.

Správné využití prostředků útvarů ochrany týlu k odstraňování následků napadení ZHN je důležité zvláště proto, že budou často tvořit jediné prostředky tohoto druhu v týlovém prostoru frontu.

Důležitým úkolem v týlovém prostoru frontu je evakuace obyvatelstva, podniků a zařízení z přífrontového pásma a ze stanovených prostorů v týlu frontu. Evakuace je uskutečňována jak na vlastním území, tak i na území protivníka, obsazením vlastními vojsky, zvláště k tomu určenými orgány a útvary. Brigády ochrany týlu se však na evakuaci podílejí již proto, že udržují pořádek v týlovém prostoru frontu v součinnosti se silničními orgány a orgány ministerstva vnitra nebo správy obsazeného území.

Na vlastním území spolupracují útvary brigád ochrany týlu podle pokynů týlu frontu s komisemi obrany krajů a okresů a s útvary civilní obrany. Na obsazeném nepřátelském území udržují útvary ochrany týlu součinnost s orgány správy obsazeného území a pokrokovými organizacemi. Vlastní evakuace plánuje a organizuje správa obsazeného území svými orgány, pokud tento úkol neplní přímo orgány frontu.

Z á v ě r

Použití brigád ochrany týlu v soudobé operaci je třeba dále studovat a rozpracovat. Cílem článku je dát k diskusi základní otázky jejich použití a seznámit v hlavních rysech se zásadami plnění hlavních úkolů brigádami ochrany týlu v týlovém prostoru frontu.

Včas organizovaná evakuace má velký vliv na udržení pořádku v týlovém prostoru frontu již proto, že značné přesuny obyvatelstva si vyžádají rozsáhlý protisměrný pohyb na komunikacích, mohou vyřadit některé úseky komunikací na dlouhou dobu z provozu a snížit jejich použitelnost pro potřeby přesunů a přesunů. Proto bude důležité přesně stanovit osy přesunů pro evakuaci, vytyčit je a zabránit tak narušení vojenských automobilních silnic.

Zvláště určené útvary ochrany týlu provádějí ochranu vládních a politických činitelů při jejich pobytu v týlovém prostoru frontu. Tyto útvary se vyčleňují ze zálohy velitele brigády ochrany týlu. Přejímají plnou odpovědnost za bezpečnost chráněných osob po celou dobu jejich pobytu v týlovém prostoru frontu, za jejich doprovod, přepravu, ubytování a stravování.

K zabezpečení ochrany týlového velitelského stanoviště frontu vyčleňuje si zpravidla zástupce velitele frontu pro týl jeden prapor ochrany týlu do své zálohy. Tento útvar se umísťuje v blízkosti prostoru rozvinutí TVS frontu a plní úkoly obrany TVS při jeho bezprostředním ohrožení většími silami nepřátelských výsadek a záškodníků. Použití praporu ochrany týlu k přímé obraně TVS frontu je vyjádřeno v plánu obrany a ochrany, zpracovaném štábem týlu frontu.

Zároveň je plánováno i použití vyčleněného praporu ochrany pro další nepředvídané úkoly.